

Milieujaarverslag 2018 – Energie-, Klimaatbeleid en Duurzaamheid: Met doorkijk naar 2019

Beleidsdoelen energie-, klimaatbeleid en duurzaamheid

De zorgen rondom de klimaatverandering zijn mondiaal en vertaald in landelijke doelstellingen. Maar uiteindelijk worden de zorgen, maatregelen, de mooie dingen en soms de pijn die dit met zich meebrengt zichtbaar op lokaal niveau. Het vraagt veel van een gemeente om hier goed en zorgvuldig mee om te gaan, de gemeente Westervoort doet dit zo goed mogelijk en in gesprek met bewoners en ondernemers. De gemeenten Westervoort en Duiven werken samen in een programma circulaire economie. Dit programma geeft aandacht aan de brede context van duurzaamheid in drie aandachtsgebieden: de grondstoffeneconomie; energie en co2-reductie en klimaatadaptatie.

Duurzaamheidslening

De gemeenteraad heeft in 2017 besloten vanaf 2018 een Duurzaamheidslening aan te bieden aan bewoners. Met een Duurzaamheidslening kunnen woningeigenaren met een woning die gebouwd is vóór 1986 geld lenen voor energiebesparende of –opwekkende maatregelen. De gemeente Westervoort heeft hiervoor 1 miljoen euro ter beschikking gesteld in 2017. In 2018 is hier bijna 50 keer gebruik van gemaakt en ook in 2019 wordt de lening redelijk goed gevonden door woningeigenaren uit Westervoort. Ook de terugbetalingen lopen tot nu toe conform afspraak, wat betekent dat het budget weer wordt aangevuld.

Ontwikkeling zonnepanelen (PV)

Het CBS heeft in augustus 2019 de cijfers gepubliceerd over opgesteld vermogen van zonnepanelen op woningen. Het is duidelijk dat er eind 2017 en in heel 2018 een enorme groei heeft plaatsgevonden. Het gaat voor Westervoort om een toename van ~ 70%. Zie ook de cijfers hieronder. Een deel van het opgesteld vermogen is er gekomen dankzij de duurzaamheidslening van de gemeente.

Onderwerp Opgesteld vermogen van zonnepanelen ▼							
Bedrijfstakken/woningen ▼ perioden ▼							
Woningen							
Regio's ▼	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
kW							
Nederland	182 351	431 012	671 116	971 890	1 261 273	1 681 738	2 307 481
Gelderland (PV)	20 972	58 013	92 864	130 679	172 666	228 499	325 497
Westervoort	87	365	537	715	789	1 008	1 716
Bron: CBS							

Ontwikkeling energieverbruik door huishoudens

Noot: door o.a. de AVG en het veranderen of stoppen van enkele landelijke monitoringsprogramma's worden gegevens niet meer op dezelfde manier en aggregatieniveau verzameld dan over 2017. In het programma VIVET, dat nu is het CBS wordt opgetuigd naar aanleiding van de energietransitie, is de verwachting dat meer gegevens centraler beschikbaar komen.

Het gasverbruik door huishoudens is in 2018 ten opzichte van 2017 licht gestegen, maar gecorrigeerd voor het aantal koude dagen, licht gedaald tot nagenoeg gelijk gebleven. Over elektriciteit zijn deze gegevens nog niet exact genoeg bekend.

	2014	2015	2016	2017	2018
Woningen (gas)	8.009	8.710	9.146	8.992	9.051
Woningen, temperatuurgecorrigeerd (gas)	9.437	9.314	9.274	9.503	9.467
Woningen (elektriciteit)	10.013	10.384	9.389	8.439	
Eenheid:	ton				
Bron:	Berekening RWS				

Liemers Energieloket

Het Liemers Energieloket fungeerde ook in 2018 als vraagbaak voor inwoners over energiebesparende maatregelen. Eind 2019 wordt de rol van het energieloket scherp bekeken, omdat er vanuit het klimaatakkoord andere eisen worden gesteld aan energieloketten en de verplichting voor een energieloket in de gemeente in december 2019 vervalt.

Groene Allianties de Liemers en Regie op Energie

De gemeente Westervoort neemt deel in Groene Allianties de Liemers door middel van een financiële bijdrage. Binnen dit gremium wordt samengewerkt met bedrijven, overheden en het onderwijs aan het verduurzamen en toekomstbestending maken van bedrijven in de Liemers. In 2019 loopt de campagne Regie op Energie, waarbij gemeente en GA de Liemers actief bedrijven benaderen en betrekken bij het voldoen aan de Wet Milieubeheer op het gebied van energiebesparende maatregelen.

Regionale inkoop duurzame energie

Vanaf 1 januari 2018 hebben 17 gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen niet meer afzonderlijk, maar samen duurzame elektriciteit ingekocht. Ook de gemeente Westervoort maakt hier deel van uit. Uniek in deze aanbesteding is dat de duurzame energie uiteindelijk helemaal regionaal moeten worden opgewekt door bronnen die (deels) nog gerealiseerd moeten worden.

	Westervoort (Liemers)			
	Totaal	Zonnepanelen	Vloer	Muur
Aangeschreven doelgroep	3,838	3,838	3,156	1,288
Deelnemers (aanmeldingen)	446	385	141	94
% Deelnemers	11.6%	10.0%	4.5%	7.3%
Huisbezoek ingepland, niet uitgevoerd	1	-	-	1
Huisbezoek reeds uitgevoerd	97	79	79	55
% huisbezoeken uitgevoerd	99%		100%	98%
Opdrachten	106	58	30	18
% Opdracht van Doelgroep	2.8%	1.5%	1.0%	1.4%
% Opdracht van Deelnemers	23.8%	15.1%	21.3%	19.1%
% Opdracht van uitgevoerde huisbezoeken			38.0%	32.7%
Totale investering o.b.v. opdrachten (incl BTW)	€ 408,043	€ 335,105	€ 48,993	€ 23,945
CO2 emissiereductie in KG p/Jr o.b.v. opdrachten	133,243	88,660	19,739	24,844
Besparing in euro per jaar	€ 46,201	€ 30,798	€ 6,820	€ 8,584
Kosten/baten analyse				
Totale investering o.b.v. opdrachten (incl BTW)	€ 408,043			
Kosten verzending brieven (€0,35 per brief)	€ 1,343			
Duurzame investeringen per euro aan maatschappelijke kosten	€ 304			

Openbaar elektrisch laden

De gemeente Westervoort neemt deel aan de Gelderse/Overijsselse concessie voor openbare laadpalen. Dit leverde o.a. een korting op het laadtarief op en dit ontzorgt de gemeente als het aankomt op aanvragen. Deze concessie is in 2018 gegund aan Allego. Op <https://openbaarladen.nl/westervoort/locaties-laadpalen-in-westervoort> kunt u zien waar op dit moment laadpalen zijn gerealiseerd en waar ze zijn aangevraagd.

Zonnepanelen voormalige bibliotheek

De zonnepanelen op de voormalige bibliotheek leveren sinds medio 2018 dagelijks elektriciteit, dit wordt live weergegeven op een display in de hal van het gemeentehuis.

Participatie en communicatie over duurzaamheid

Continue wordt samen met het team communicatie gezocht naar mogelijkheden om zaken als energiebesparing, isolatie, gevolgen door de klimaatverandering, te vertalen van een abstract begrip naar concrete voorlichting. Ook over landelijke initiatieven op dit gebied wordt nagedacht of en in welke vorm de gemeente Westervoort hieraan kan meedoen. In 2019 is hier echt actief mee aan de slag gegaan, onder andere door het programma Circulaire Economie vorm te geven.

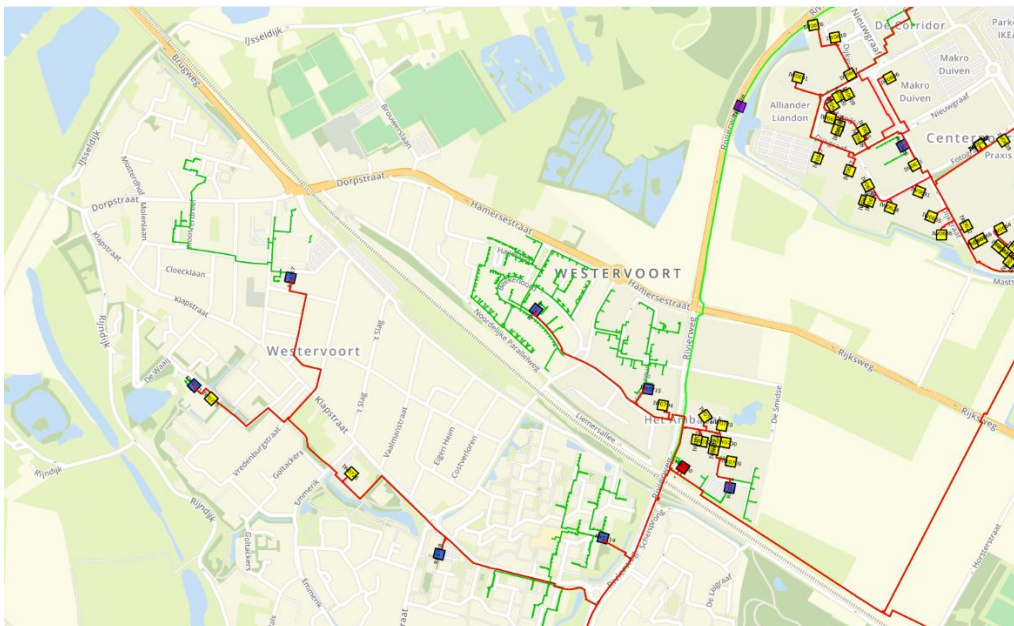
Warmtenet

In Westervoort zijn een groot aantal woningen al aangesloten op het warmtenet. Het gaat hierbij om de volgende gegevens:

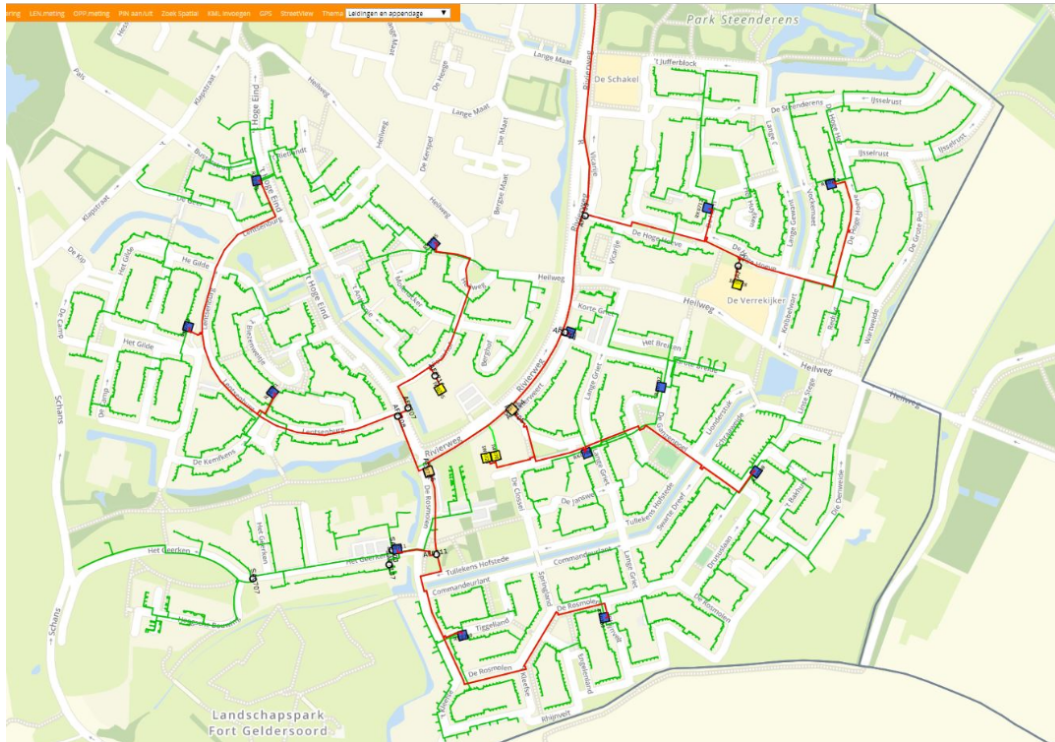
- Aantal aangesloten woningen per 1 april 2019: 2.954
- Aantal aangesloten zakelijke panden per 1 april 2019: 28

Onderstaande zijn 2 GIS-kaarten opgenomen waarop het warmtenet in Westervoort in de wijken is ingetekend (actuele status per 25 mei 2019)

Westervoort Noord

Westervoort Zuid

Het aansluiten van meer woningen en dus de uitbreidingspotentie, is sterk afhankelijk van diverse factoren:

- afstand tot het huidige warmtenet;
- hoogbouw of laagbouw;
- collectief of individuele ketels
- volume van de verwachte warmtevraag
- nieuwbouw of bestaande bouw

* Bij bestaande grondgebonden woningen komen er meestal ook nog isolatiemaatregelen bij, aanpassingen van de CV-binneninstallatie in de woning en de verplichting om elektrisch te koken.

Het omzetten van gas naar stadswarmte gebeurt op dit moment enkel bij grootschalige renovatie, vaak in combinatie met een tijdelijke uithuizing van de bewoners. Vanwege het gebrek aan schaalgrootte worden er tot nu toe nog geen individuele woningen omgezet naar stadswarmte; dit vraagt om regie en aansturing vanuit een gemeente. In Westervoort zit de uitbreiding van stadswarmte nu enkel op (kleinschalige) nieuwbouwprojecten in de directe nabijheid van het bestaande warmtenet.

Er is bij Nuon/Vattenfall (nog) geen buurtgerichte aanpak om vanuit economisch oogpunt bestaande woningen op stadswarmte te zetten. Ook ontbreekt er nu een collectieve vraag vanuit vastgoedpartijen (bijv. woningbouwcorporaties) of bewonersinitiatieven. Gebiedsgerichte aanpak om wijken/buurtten 'van het gas af te halen' en aan te sluiten op een duurzamer alternatief (bijvoorbeeld all electric of stadswarmte) zal vanuit de gemeente geregisseerd worden, middels warmteverkenningstudies en uiteindelijk het Warmtetransitieplan welke in 2021 gereed moeten zijn.

De groei van het aantal zonnepanelen in de afgelopen 3 jaar in Westervoort wordt niet bijgehouden vanwege privacy wetgeving. Ook Netbeheer Nederland doet dat niet meer. CBS wel, met vertraging, t/m 2017 zijn er wel CBS-cijfers per postcode-4-gebied. Het gaat om 315 installaties en 1008 kw. De afgelopen jaren is daar op woningen zeker wat bijgekomen.

Met stadswarmte van Nuon hebben bewoners en bedrijven in Arnhem, Duiven en Westervoort 35.486 ton CO₂-uitstoot vermeden. Aan alternatieven om deze CO₂-uitstoot te vermijden zouden 17 grote windturbines van 2 MW nodig zijn voor hetzelfde resultaat. Of een bos met 1.774.300 bomen over een jaar gemeten. Vergelijken we het met zonnepanelen, dan worden dat 22.179 huizen met zonnepanelen.

Algemene doorkijk naar 2019

In 2019

- is de RES van start gegaan en is meer aandacht voor het beperken van het aardgasgebruik in de regio.
- is actief aan de slag gegaan in de Mosterdhof in een brede wijkontwikkeling, en is deze wijk ook onderdeel van het subsidieprogramma Wijken van de Toekomst.
- Is de website en campagne Samen1nergie gelanceerd (www.samen1nergie.nl), vanuit het brede programma circulaire economie. De website is van en voor inwoners, gemeente en bedrijven.

Klimaatmonitor

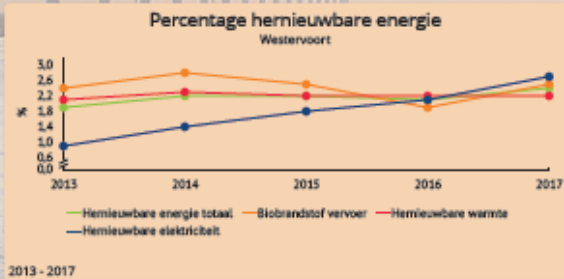
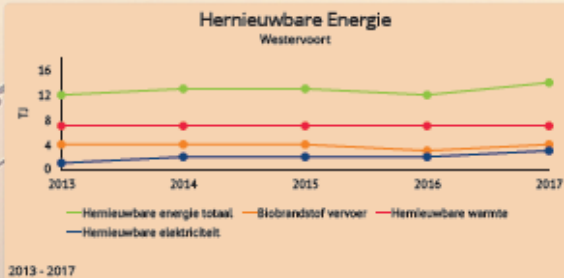
Hieronder is de klimaatmonitor Westervoort opgenomen. Niet alle gegevens zijn meer bijgehouden voor het jaar 2018 vanwege dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) haar intrede heeft gedaan.

Klimaatmonitor

[Dashboard](#) [Database](#) [Nieuwsplein](#) [Netwerk Lokaal Klimaatbeleid](#) [Contact](#)

Hernieuwbare Energie

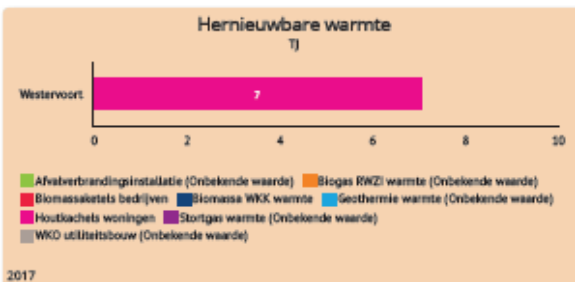
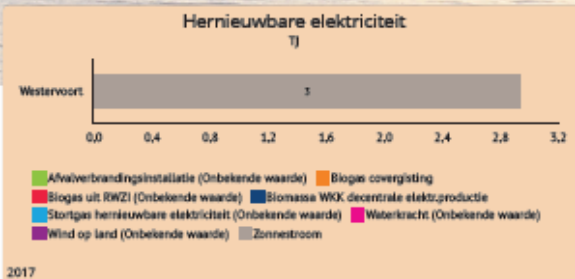
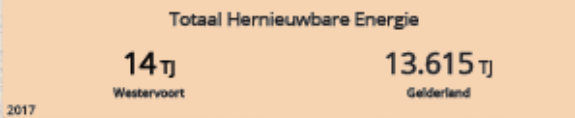
Opgestelde vermogens hernieuwbare energie

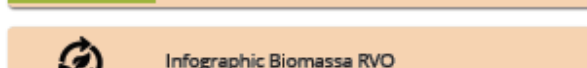
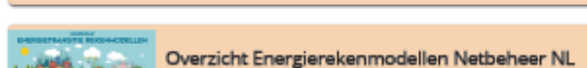
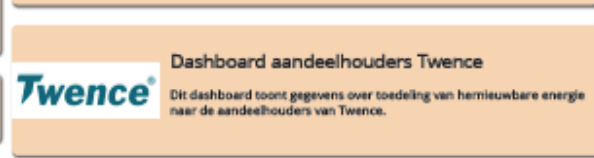
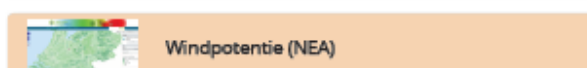
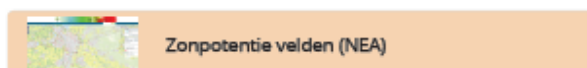
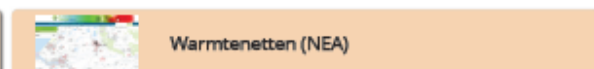
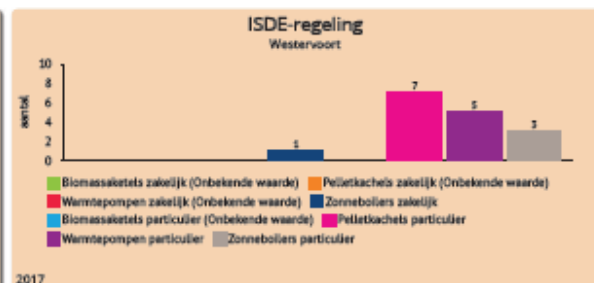
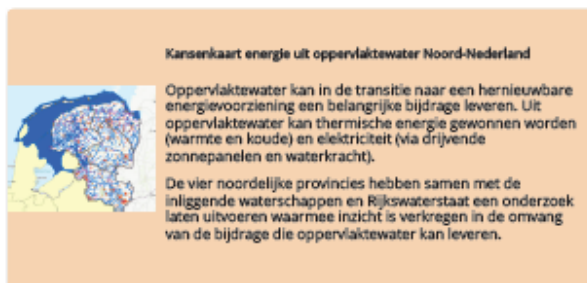
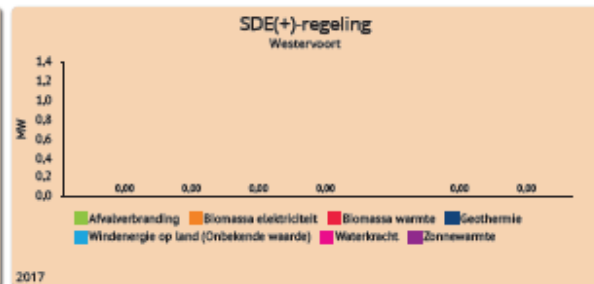
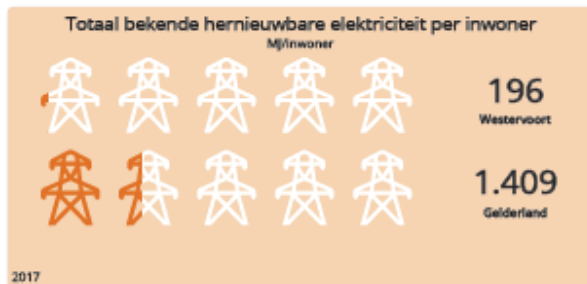
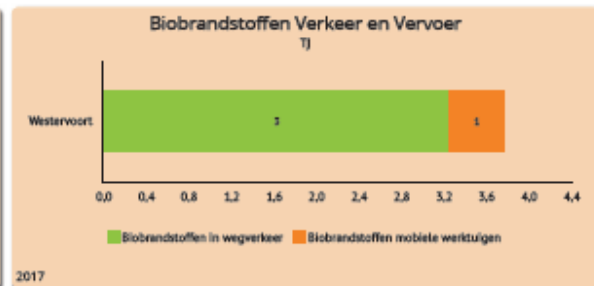

Rapportage Hernieuwbare Energie

In dit rapport vindt u alle bekende gegevens m.b.t. Hernieuwbare Energie in het door u gekozen gebied. Het rapport geeft ook toelichting op bronnen en methodes die gebruikt zijn om deze gegevens te bepalen. In het rapport worden de gegevens uitgesplitst naar diverse Hernieuwbare Energie-opties, zodat een gedetailleerd beeld ontstaat.

U kunt het rapport downloaden als PDF of als Word-bestand. Het Word-bestand kunt u zelf verder bewerken.

Kennisdossier biomassa PBL

Kennisdossier Hernieuwbare Energie

Lees meer over opwekking van Hernieuwbare Energie

Hernieuwbare Energie

Bovenstaande grafieken geven de bekende hoeveelheid Hernieuwbare Energie in het gekozen gebied weer. Ook zijn het aandeel Hernieuwbare Energie t.o.v. het totale energieverbruik en hoeveelheden per inwoner en naar energiebron in beeld gebracht. Van veel hernieuwbare bronnen is de lokale productie niet bekend. Daarom verdeelt Rijkswaterstaat de totale Nederlandse productie over gemeenten, meestal o.b.v. de opgestelde vermogens van de productie-installaties. U leest meer over deze methode in de Rapportage Hernieuwbare Energie.

De Klimaatmonitor splitst jaarlijks 88 tot 90 % van de Nederlandse Hernieuwbare Energie-productie (bron: CBS) uit naar gemeenten. Een deel van de productie vindt plaats op de Noordzee. Voor het resterende deel ontbreken lokale gegevens.

Naast de cijfermatige gegevens vindt u ook links die verwijzen naar kaarten in de Nationale EnergieAtlas (NEA).